

*Evropský hospodářský a sociální výbor
specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Středisko pro sledování trhu práce*

Pilotní studie k provádění politik EU pro zaměstnanost mladých lidí na vnitrostátní úrovni z pohledu občanské společnosti

DOTAZNÍK

SOUVISLOSTI

Mladí lidé byli krizí zasaženi obzvláště tvrdě: v EU28 dosáhla v září 2013 míra nezaměstnanosti mladých 23,5 %. V některých zemích nemůže nalézt zaměstnání na trhu práce více než polovina mladých Evropanů. Ve vzdělávání, v zaměstnání nebo v profesní přípravě (NEET) není 7,5 mil. mladých Evropanů ve věku mezi 15 a 24 lety.

Řešení krize zaměstnanosti mladých je první prioritou evropských orgánů, která dala vzniknout několika iniciativám, jako jsou **balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí**¹, **záruka pro mladé lidi**², **Evropská aliance pro učňovskou přípravu**³, **rámec pro kvalitu stáží**⁴ a **reforma sítě služeb zaměstnanosti EURES**⁵. V rámci evropského semestru vyzvala Rada ministrů EU prostřednictvím **doporučení pro jednotlivé země**⁶ 20 členských států, aby urychleně přijaly opatření v boji s nezaměstnaností mladých lidí. 12 členských států bylo přímo vyzváno k provedení záruky pro mladé lidi.

¹ Balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí: [internetové stránky Evropské komise](#); stanovisko EHSV.

² Záruka pro mladé lidi: [internetové stránky Rady EU](#); [stanovisko EHSV](#).

³ Evropská aliance pro učňovskou přípravu: [internetové stránky Evropské komise](#).

⁴ Rámec pro kvalitu stáží (COM(2013) 857 final), [internetové stránky Evropské komise](#); [stanovisko EHSV \(v přípravě\)](#).

⁵ [Portál EURES](#); stanovisko EHSV (v přípravě).

⁶ Doporučení pro jednotlivé země: [internetové stránky Evropské komise](#).

Evropská rada na svém zasedání v červnu 2013 schválila plán, jehož cílem je urychlení realizace stávajících iniciativ a plánů a zvýšení účasti sociálních partnerů. Předseda Evropské rady Herman Van Rompuy požádal národní vlády, sociální partnery a evropské orgány, aby se spojili při řešení naléhavého problému nezaměstnanosti mladých.

V této souvislosti provádí Středisko pro sledování trhu práce Evropského hospodářského a sociálního výboru **pilotní studii o provádění unijních politik zaměstnanosti mládeže v šesti vybraných členských státech** (Rakousko, Chorvatsko, Finsko, Řecko, Itálie a Slovensko).

Cílem této studie je:

1. lépe pochopit (z pohledu organizované občanské společnosti) politiky zaváděné s cílem pomoci mladým lidem nalézt práci, jejich provádění a vlastní dopad na nezaměstnanost mladých;
2. vyhodnotit míru zapojení sociálních partnerů a organizované občanské společnosti a dát jim příležitost předkládat vlastní poznámky, nápady a doporučení k politikám a probíhajícím reformám a prosadit je na unijní úrovni;
3. určit a sdílet osvědčené postupy nebo konkrétní potíže, s nimiž se členské státy potýkají;
4. předkládat EHSV a jeho různým orgánům, evropským institucím a dalším zainteresovaným stranám zapojeným do unijní politiky zaměstnanosti zprávy, případně doporučení.

Studie je vedena prostřednictvím:

- tohoto dotazníku, který se zabývá zejména stážemi, učňovskou přípravou a zárukou pro mladé lidi a je rozeslán plejádě organizací v členských státech vybraných pro tuto studii (organizace zaměstnavatelů, odbory, organizace mládeže, různé nevládní organizace atd.);
- žádosti o informace, která se posílá veřejným orgánům odpovědným za oblast zaměstnanosti a mládeže ve vybraných členských státech;
- řady rozhovorů s vybranými organizacemi či v případě potřeby s veřejnými orgány.

K prosazení analýzy dopadu a k dovedení této studie a případných doporučení do konce uspořádá Středisko pro sledování trhu práce počátkem dubna 2014 v Bruselu veřejnou akci na vysoké úrovni. Na tuto akci budou přizváni zástupci dotazovaných organizací, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti, evropských orgánů a skupin expertů.

Velice děkujeme za Vaši aktivní spolupráci a účast na tomto dotazníku!

Sekretariát Střediska pro sledování trhu práce (Ana Dumitrache, ana.dumitrache@eesc.europa.eu, +32 (0)2 546 8131) Vám ochotně poskytne další informace k této pilotní studii.

ÚDAJE O ORGANIZACI

Organizace	
Kontaktní osoba	
Funkce	
E-mailová adresa	
Telefonní číslo	

STÁŽE

Termín stáž nemá žádnou společnou evropskou definici, takže často dochází k jeho záměně s termíny odborná praxe a učňovská příprava. Pro účely tohoto dotazníku se „stáží“ rozumí *časově omezené období pracovní praxe zahrnující i vzdělávací část. Účelem této stáže je pomoci stážistovi při přechodu od vzdělávání k práci, a to získáváním praktických zkušeností, znalostí a dovedností, jež doplní jeho teoretické vzdělání.*

Tento dotazník se zaměřuje na tzv. stáže „v rámci volného trhu“, tj. stáže dohodnuté mezi stážistou a poskytovatelem stáže (podnikem, neziskovou organizací nebo orgánem veřejné správy) bez zapojení třetí strany, probíhající v zásadě po ukončení studia a/nebo v rámci hledání práce. *Netýká se stáží, jež jsou součástí akademického nebo odborného vzdělávání, ani stáží, jež jsou povinnou součástí odborné přípravy (např. v lékařství, architektuře apod.).*

1. Dostupnost míst pro stážisty

Je ve Vaší zemi dostatek míst pro stážisty? Přispívá Vaše organizace nebo její členové k úsilí o dosažení tohoto cíle? Máte nějaké návrhy na zlepšení?

Prosím, vysvětlete a pokud možno ilustrujte na příkladech:

2. Pobídky pro poskytovatele

Jak byste zhodnotili kroky, jež mají pobízet podniky / hostitelské organizace, aby nabízely stáže poskytující kvalitní vzdělávací obsah a slušné pracovní podmínky?

Prosím, vysvětlete a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

3. Pobídky pro mladé lidi

Jak hodnotíte existující pobídky pro mladé lidi, aby se účastnili stáží? Máte nějaké návrhy na zlepšení?

Prosím, vysvětlete a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

4. Rámec pro kvalitu stáží

Co si myslíte o nedávném [návrhu Evropské komise o rámci pro kvalitu stáží](#) (např. pokud jde o uzavírání písemné dohody o stáži, vzdělávací cíle stáže, pracovní podmínky, práva a povinnosti, délku stáže, uznávání, transparentnost)? Máte nějaké návrhy týkající se provádění tohoto rámce pro kvalitu stáží? Jaký je Váš názor na aktivní zapojení sociálních partnerů do provádění rámce pro kvalitu stáží?

Prosím, vysvětlete:

UČŇOVSKÁ PŘÍPRAVA

Tato část se zaměřuje na systémy učňovské přípravy, jimiž se rozumí takové *formy počátečního odborného vzdělávání a přípravy, jež oficiálně kombinují a střídají přípravu na pracovišti (období praktické pracovní zkušenosti na pracovišti) a vzdělávání ve škole (období teoretického/praktického vzdělávání probíhajícího ve škole nebo středisku odborné přípravy), a jehož úspěšné zakončení vede ke zisku vnitrostátně uznávaných osvědčení o počátečním odborném vzdělávání a přípravě*. Tato definice nijak výslovně neodkazuje k existenci přímého smluvního vztahu mezi zaměstnavatelem a učněm⁷.

5. Informovanost

Jak byste zhodnotili úroveň transparentnosti a kvality informací o učňovské přípravě a jejích možnostech? Měli byste nějaké návrhy na její případné zlepšení? Přispívá Vaše organizace nebo její členové ke zlepšení informovanosti o učňovské přípravě?

Prosím, vysvětlete a pokud možno ilustруйте na příkladech:

⁷

Evropská komise, Nabídka učňovské přípravy v členských státech Evropské unie (Apprenticeship supply in the Member States of the European Union), leden 2012.

6. Dostupnost

Co si myslíte o počtu dostupných míst v učňovské přípravě a o pokrytí jednotlivých odvětví? (omezena na tradiční odvětví / otevřena pro většinu inovativních odvětví)? Máte nějaké návrhy dalších opatření na podporu dostupnosti učňovské přípravy? Přispívá Vaše organizace nebo její členové k tomuto cíli?

Prosím, vysvětlete a pokud možno ilustруйте na příkladech:

7. Obsah

Jak hodnotíte celkový obsah učňovské přípravy (odborná část, sledování a vynutitelnost atd.)? Máte nějaké návrhy na zlepšení? Jsou Vaše organizace nebo její členové zapojeni do přípravy obsahu učňovské přípravy?

Prosím, vysvětlete a pokud možno ilustруйте na příkladech:

8. Uznávání

Jaký máte názor na vydávání výučních listů a na uznávání kvalifikací a schopností získaných během učňovské přípravy?

Prosím, vysvětlete:

9. Pobídky pro poskytovatele

Jak byste zhodnotili pobídky pro podniky, aby nabízely místa v učňovské přípravě (mzdové náklady, příspěvky na kompenzaci nákladů, povinnost nabízet místa v učňovské přípravě při práci pro orgány veřejné moci atd.)?

Prosím, vysvětlete a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

10. Pobídky pro mladé lidi

Jak hodnotíte existující pobídky pro mladé lidi, aby se hlásili na místa v učňovské přípravě, a stávající úsilí o zvýšení atraktivity učňovské přípravy?

Prosím, vysvětlíte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

Evropská aliance pro učňovskou přípravu

Cílem [Evropské aliance pro učňovskou přípravu](#) je zlepšit kvalitu a nabídku učňovské přípravy v celé EU a změnit způsob, jakým je tento druh vzdělávání vnímán. Jejím cílem navázat kontakty mezi zainteresovanými stranami z řad orgánů veřejné moci, sociálních partnerů, podniků, poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy, zástupců mládeže a dalších významných účastníků, např. obchodních komor, s cílem koordinovat a zlepšovat nejrůznější iniciativy za účelem vytvoření úspěšných systémů učňovské přípravy.

Evropská aliance pro učňovskou přípravu byla úspěšně zahájena v Lipsku dne 2. července 2013 [společným prohlášením](#) evropských sociálních partnerů, Evropské komise a litevského předsednictví Rady EU a řadou závazků ze strany zástupců podniků, průmyslu, obchodních, průmyslových a řemeslných komor, mládeže a poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy.

11. Přispívá Vaše organizace nebo její členové k Evropské alianci pro učňovskou přípravu (např. prostřednictvím závazků popisujících plány zvýšení nabídky, kvality nebo atraktivity učňovské přípravy)?

Prosím, vysvětlíte:

12. Jaký je Váš názor na provádění společných obecných zásad uvedených v prohlášení Rady z října 2013 a týkajících se učňovské přípravy?⁸ Jaké jsou podle Vás problémy a přednosti jejich provádění ve Vaší zemi?

Prosím, vysvětlíte a pokud možno uveďte návrhy provádění těchto pokynů:

13. Partnerství⁹

Co si myslíte o existujících partnerstvích v oblasti učňovské přípravy (mezi zeměmi a na vnitrostátní úrovni, např. mezi orgány veřejné moci, sociálními partnery,

⁸ Rada [doc. 13568/13](#).

⁹ http://ec.europa.eu/education/apprenticeship/reform_en.htm.

obchodními komorami, průmyslem a řemesly, organizacemi mládeže atd.)?

Prosím, vysvětlete a pokud možno uveďte praktické příklady a návrhy na zlepšení:

14. Efektivita systémů stáží a učňovské přípravy

Jak hodnotíte efektivitu existujících systémů stáží a učňovské přípravy při vytváření udržitelné zaměstnanosti?

Prosím, vysvětlete a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

ZÁRUKA PRO MLADÉ LIDI

V souladu s doporučením Rady o vytvoření záruky pro mladí lidi¹⁰ by měly členské státy zajistit, že mladí lidé dostanou do čtyř měsíců od ukončení školy nebo poté, co se stanou nezaměstnanými, kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže.

15. Přidaná hodnota

Jaký je Váš názor na vytvoření záruky pro mladé lidi ve Vaší zemi? Domníváte se, že přinese přidanou hodnotu k existujícím opatřením zaměřeným na usnadnění rychlého přístupu mladých lidí ke vzdělávání, stážím, učňovské přípravě a zaměstnání?

Prosím, vysvětlete:

16. Prvky a provádění

Jaké by podle Vašeho názoru měly být hlavní prvky záruky pro mladé lidi (např. věk způsobilých lidí, lhůta, v níž má být mladým lidem nabídnuto řešení,

¹⁰ Záruka pro mladé lidi: [Internetové stránky Rady EU](#).

atd.)? Vidíte nějaké problémy nebo přednosti týkající se podoby nebo provádění záruky pro mladé lidi?

Prosím, objasněte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

17. Stanovení priorit

V případě postupného provádění záruky pro mladé lidi ve Vaší zemi, které skupiny mladých lidí by měly být řešeny prioritně (zranitelné skupiny, dlouhodobě nezaměstnaní, mladí lidé s komplexními potřebami, nezaměstnaní mladí lidé, jimž je obtížné pomoci, apod.)?

Prosím, vysvětlete:

18. Informace o záruce pro mladé lidi

Jaká opatření by podle Vás měla být přijata, aby se zvýšilo povědomí o záruce pro mladé lidi? Na koho by měla být tato opatření zaměřena (mladí lidé, rodiče, zaměstnavatelé, poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy, služby veřejné zaměstnanosti, činnost v terénu, střediska pro mladé lidi apod.)?

Prosím, vysvětlete:

19. Úloha sociálních partnerů a občanské společnosti

Jak hodnotíte úlohu sociálních partnerů a občanské společnosti při přípravě, provádění sledování a posuzování záruky pro mladé lidi?

Prosím, vysvětlete:

20. Úloha Vaší vlastní organizace

Jak přesně je zapojena Vaše organizace nebo její členové do přípravy záruky pro mladé lidi? Jaká je úloha Vaší vlastní organizace nebo jejích členů při provádění a správě systému záruky pro mladé lidi?

Prosím, vysvětlete:

21. Synergie

Je zavedení záruky pro mladé lidi ve Vaší zemi příležitostí k posílení synergií mezi zainteresovanými stranami, např. mezi službami zaměstnanosti, vzdělávání, sociálními a zdravotními službami, sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti?

Prosím, vysvětlete:

MOBILITA

22. Informace o mobilitě

Jak byste zhodnotili úroveň transparentnosti a kvality informací o přeshraniční mobilitě, včetně nástroje EURES¹¹? Měla by být podniknuta další opatření ke zvýšení povědomí o této oblasti? Pokud ano, jaká opatření a na koho by měla být zaměřena (mladí lidé, rodiče, zaměstnavatelé, poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy, služby veřejné zaměstnanosti, činnost v terénu, střediska pro mladé lidi, ...)?

Prosím, vysvětlete a pokud možno ilustруйте na příkladech:

23. Spolupráce mezi členskými státy

Domníváte se, že by existovaly možnosti pokročilých forem spolupráce mezi Vaší zemí a dalšími členskými státy, jež by stimulovaly mobilitu mladých lidí

¹¹

Dne 26. listopadu 2012 přijala Evropská komise rozhodnutí o modernizaci a zlepšení sítě pro mobilitu uchazečů o práci EURES, jež má být prováděno od ledna 2014 - <https://ec.europa.eu/eures/>.

při hledání stáží, učňovské přípravy, zaměstnání - viz příklad severského pracovního trhu? ¹²

Prosím, vysvětlete:

RŮZNÉ

24. Pracovní právo

Podporuje pracovní právo ve Vaší zemi uzavírání smluv na dobu neurčitou / je neutrální / ztěžuje uzavírání takových smluv?

Prosím, vysvětlete:

25. Pobídky pro mladé lidi ke vstupu na pracovní trh

Povzbuzuje podle Vašeho názoru systém (sociální stát – příspěvky v nezaměstnanosti, sociální podpora, odpovídající příspěvky na péči o dítě, boj proti nehlášené práci atd.) mladé lidi ke vstupu / k návratu na pracovní trh?

Prosím, vysvětlete:

Podpora poskytovaná mladým lidem

Jak byste zhodnotili profesní poradenství / konzultační služby pro mladé lidi? (Probíhají v dostatečně rané fázi? Jsou přizpůsobeny individuálním potřebám? Zohledňují i rodiny?)

Prosím, objasněte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

¹²

Příklad severského pracovního trhu ¹² - severské státy od roku 1985 spolupracují na výměnném projektu Nordjobb pro mladé lidi v regionu. Nordjobb nabízí mladým lidem letní práci za normálních platových a pracovních podmínek, přechodné ubytování a kulturní a zábavný program v dalších severských zemích - <http://www.norden.org/en/about-nordic-co-operation/agreements/treaties-and-agreements/labour-market>.

<p>26. Jak byste zhodnotili stávající opatření, jež mají mladé lidi povzbudit k zahájení vlastního podnikání?</p>
<p>Prosím, objasněte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:</p>
<p>27. Jak byste zhodnotili přijímaná opatření, jejichž účelem je zamezení / náprava deziluzí mladých lidí, kteří čelí obtížím při hledání práce, stáže, učňovské přípravy?</p>
<p>Prosím, objasněte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:</p>
<p>28. Hodnocení opatření pro zaměstnanost mladých lidí</p>
<p>Existuje nějaký systém, jenž by hodnotil opatření prováděná v rámci boje proti nezaměstnanosti mladých lidí (např. získávání zpětné vazby od mladých lidí o tom, jak fungují služby a opatření, jež jim mají pomáhat)?</p>
<p>Prosím, popište tento systém a pokud možno uveďte svůj názor na něj:</p>
<p>29. Partnerství a zapojení zúčastněných stran do politik zaměstnanosti mladých lidí</p>
<p>Jak byste zhodnotili spolupráci mezi organizacemi zaměstnavatelů, odbory a organizovanou občanskou společností ve své zemi, pokud jde o zaměstnanost mladých lidí? Existují mezi sociálními partnery dohody o iniciativách, jež mají mladým lidem pomáhat při hledání práce?</p>
<p>Prosím, vysvětlete a pokud je zapotřebí, uveďte návrhy na zlepšení a praktické příklady:</p>
<p>30. Spolupráce mezi členskými státy</p>
<p>Jaký je Váš názor na možnou spolupráci mezi Vaší zemí a dalšími zeměmi, pokud jde o zaměstnanost mladých lidí? Provádí Vaše země kvalitní politiky a postupy, jež by mohly sloužit jako zdroj inspirace pro jiné členské státy? Myslíte si, že by Vaše země mohla následovat příkladu jiných členských států?</p>

Prosím, objasněte a pokud možno uveďte návrhy na zlepšení:

Děkujeme Vám za účast při vyplňování dotazníku!